

Viite Lausunto asiassa VM014:00/2016

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAIKSI ARVONLISÄVEROLAIN MUUTTAMISESTA

Esitysluonnoksessa ehdotetaan arvonnäverolakiin tehtäväksi lisäykset säännöksistä maakuntien ja niiden palvelulaitosten verokohtelusta.

Esityksen mukaan verotuksen neutraalisuuden turvaamiseksi maakunnan olisi suoritettava veroa liiketoiminnan muodossa harjoittamasta toiminnasta arvonnäverolain yleisten periaatteiden mukaisesti. Niitä osin kun maakunnan toiminta olisi muuta kuin verollista toimintaa, kuten viranomaistoimintaa taikka veroista vapautettua terveyden- tai sairaanhoitoa tai sosiaalihuoltoa, korvattaisiin maakunnille ja maakunnan palvelulaitoksille verotonta toimintaa varten tehtyihin hankintoihin sisältyvä arvonnäverokustannus vastaavalla tavalla kuin kunnille ja valtiolle. Ilman erityissääntelyä maakunnille ja muiden palvelutuotantoon osallistuvien yksiköiden olisi edullisempaa tuottaa toiminnassa käytettäviä verollisia palveluita itse kuin hankkia niitä ulkopuoliselta verollisena.

Edellä mainittu menettely, jolla poistettaisiin veron vaikutus hankintamuotoon, koskisi muuta maakunnan järjestämisvastuulle siirtyvää toimintaa kuin laajan valinnan vapauden piiriin kuuluvaa sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa ja kilpailuilla markkinoilla tapahtuvaa toimintaa. Kilpailuneutraliteetin turvaamiseksi menettelyä ei sovellettaisi palveluihin, jotka myydään kilpailuilla aloilla. Laajan valinnan vapauden piiriin kuuluvien palvelujen osalta uudistuksen tavoitteet ja kilpailuneutraliteetin huomioiminen edellyttävät, että maakunnallisten ja yksityisten palvelutuottajien toimintaan kohdistuu yhtä suuri arvonnäverokustannus, joten näitä toimijoita on kohdeltava verotuksellisesti samalla tavalla.

Esityksen mukaan kiinteistön käyttöoikeuden luovutuksen verotusta muutettaisiin siten, että maakunnan ja sen palvelulaitoksen käytössä olevat kiinteistöt rinnastettaisiin kuntien ja valtioiden käytössä oleviin kiinteistöihin. Oikeus hakeutua verovelvolliseksi kiinteistön käyttöoikeuden luovutuksesta koskisi myös maakunnan ja sen palvelulaitoksen käytössä olevaa kiinteistöä.

Työ- ja elinkeinoministeriö pitää tärkeänä muutoksen tavoitetta toteuttaa maakuntien järjestämisvastuulle siirtyvän toiminnan verotus neutraalilla ja hallinnollisesti mahdollisimman yksinkertaisella tavalla. Arvonlisäveromuutoksessa tulee varmistaa, että maakunnalliset ja yksityisten palvelun tuottajat, kolmannen sektorin palvelun tuottajat mukaan lukien, ovat palvelun tarjoajina keskenään samanarvoisessa asemassa.

Kiinteistön luovutuksiin liittyvien toimien ollessa vielä osin käytännössä tarkentumattomia ministeriö ei voi ottaa yksityiskohtaista kantaa verokohteluun kilpailuneutraliteetin tai EU:n valtioneuvoston näkökulmasta, mutta ministeriö haluaa korostaa näiden näkökulmien merkitystä asiassa.

Kiinteistöjen luovutus kunnalliselta sektorilta maakunnallisen sektorin omistukseen ei saa johtaa siihen, että valinnanvapausjärjestelmässä yksityisten ja kolmannen sektorin palveluntarjoajien kanssa kilpailevat maakunnan omistamat perustettavat yhtiöt saisivat kilpailuetua erilaisen verokohtelun johdosta. Ottamatta tarkkaa kantaa siihen johtaako ehdotettava lainsäädäntö käytännössä veroetuun lausunnossa halutaan kiinnittää valtiovarainministeriön huomioita tähän riskiin. Jos maakuntien omistamat sosiaali- ja terveyspalveluja tarjoavat yritykset saisivat käyttöönsä palveluntarjoamiseen soveltuvia kiinteistöjä militään osin edullisemmin ehdoin kuin vastaavia palveluja tarjoavat yksityiset ja kolmannen sektorin toimijat, johtaisi tämä alkuasetelmana kilpailua vääristävään tilanteeseen, jota voisi olla hyvin vaikeaa myöhemmillä toimenpiteillä korjata.

Työ- ja elinkeinoministeriön kilpailupolitiikkaryhmä käy mielellään asiasta tarkentavia keskusteluja, jos valtiovarainministeriön arvion mukaan vaikuttaisi siltä, että ehdotetun lainmuutoksen johdosta eri toimijoiden kohtelu ei muodostu kilpailun kannalta arvioituna neutraaliksi.

Ilona Lundström
osastopäällikkö

Jaana Lappi
neuvotteleva virkamies